

Systematik i medicinafstemning og medicingennemgang

- anbefalinger for samarbejde mellem almen praksis og de øvrige parter i primærsektoren

regionsyddanmark.dk

Region Syddanmark

Forord

Denne folder er udarbejdet i forbindelse med aftale om systematik i medicingennemgang der er indgået mellem regionen og Praksisudvalget. Aftalen omfatter, at almen praksis i Region Syddanmark i 2011 arbejder med medicingennemgang for ældre polyfarmacipatienter. Aftalen kan ses her: www.visinfosyd.dk/wm349648.

Formålet med indsatserne i forbindelse med aftalen er at sikre kvalitet, sammenhæng og sikkerhed i ældre patienters lægemiddelanvendelse ved at understøtte almen praksis i rollen som tovholder for patientens samlede medicinering.

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for apoteker, kommuner, region og almen praksis står bag anbefalingerne, som giver forslag til hvordan man *kan* samarbejde om systematik i medicingennemgang.

Bidragene til anbefalingerne er indsamlet ved en erfaringsindsamling hos kommuner og apoteker i Region Syddanmark.

Formålet med anbefalingerne er at inspirere til samarbejde om medicinafstemning og medicingennemgang i primærsektoren.

Lokalt er der forskellige vilkår for samarbejde alt efter praksisform, kommune-størrelse, antal apoteker i området og det samarbejde der allerede findes.

Anbefalingerne skal derfor læses som en palet af forslag til inspiration, hvoraf nogle kan passe ind i jeres hverdag, mens andre ikke vil kunne fungere i den kontekst I arbejder i.

Definitioner

Medicinafstemning:

En procedure som sikrer et samlet og tidstro overblik over den medicin som patienten reelt anvender sammenholdt med den ordinerede medicin. F.eks. en sammenligning mellem plejecentrets og den praktiserende læges medicinliste.

Medicinafstemning indeholder ikke en lægelig stillingtagen til behandlingen, men helt enkelt at de aktuelle lister sammenlignes og afstemmes.

Medicingennemgang:

En struktureret og kritisk gennemgang af patientens medicin med det formål at optimere den medicinske behandling ved at tage stilling til hvert enkelt lægemiddel.

Ofte vil det være den praktiserende læge der gennemfører medicingennemgangen.

Kilde: Sundhedsstyrelsen (let bearbejdet)

Samarbejde mellem almen praksis og kommunen

At aftale vilkårene for samarbejde

Det er nødvendigt at mødes for at etablere et godt samarbejde om systematik i medicinafstemning og medicingennemgang. Et fysisk møde er en god forudsætning for at aftale vilkårene for et samarbejde - og det giver et godt udgangspunkt at have sat ansigter på hinanden.

Aftal, hvem der tager initiativ og præcis hvilke opgaver hver part har.

Forslag til måder at mødes på:

- Møde i det kommunale lægelaug med repræsentanter for kommunen (f.eks. repræsentanter for hjemmesygeplejerskerne, plejecentre eller embedsmænd)
- Møde i den enkelte praksis med repræsentanter for kommunen (f.eks. hjemmesygeplejersker eller medarbejdere fra plejecenter)
- Regelmæssige (f.eks. hvert halve år) besøg i praksis af kommunal kontaktperson

Det anbefales, at der afholdes møder i de kommunale lægelaug omkring samarbejde om systematik i medicinafstemning og medicingennemgang.

Inspiration til samarbejde

Forslagene til samarbejdsformer stammer i høj grad fra plejecentrene; men systematikken og samarbejdsformerne kan også overføres til ældre, hjemmeboende polyfarmacipatienter (defineres her som patienter i behandling med mindst 6 lægemidler).

Medicinafstemning og -gennemgang med udgangspunkt i kommunens medicinliste
Medicinafstemning og -gennemgang foregår som udgangspunkt på lægens initiativ, men kommunen kan opfordre lægen til at udføre en medicinafstemning og -gennemgang.

Det skal fremgå af kommunens medicinskema hvornår medicinlisten sidst er gennemgået med lægen. Embedslægerne opfordrer til, at plejecentre fremsender medicinlister til praksis en gang om året eller ved væsentlige ændringer af medicineringen for at skabe systematik og mulighed for revision af medicinlisten.

Det anbefales kraftigt, at praksis *altid* responderer på de fremsendte medicinlister, uanset om der er ændringer til listen eller ej. Dette kan ske via en elektronisk korrespondancemeddelelse, en konsultation med patienten, eller et sygebesøg/opsøgende hjemmebesøg.

Aftal, hvem der tager initiativ og præcis hvilke opgaver hver part har.

Forskellige metoder til systematik:

- Kommunen fremsender medicinlisten i patientens fødselsdagsmåned og anmoder om en revision
- Kommunen fremsender medicinlister for alle beboere tilknyttet en praksis i en aftalt måned
- Plejecentret fremsender medicinlisten ved indflytning
- Nogle kommunale omsorgssystemer kan opsættes til at give en årlig reminder om medicingennemgang

Sammen med medicinlisten kan kommunen fremsende yderligere information om f.eks. *pn* forbrug af medicin, indikation for smerter, uoverensstemmelser mellem dosering på recepten og medicinlisten.

På baggrund af embedslægenes opfordring, **anbefales det**, at medicinlisten fremsendes mindst 1 gang årligt.

Når det Fælles Medicin Kort (FMK) er fuldt implementeret vil alle parter have elektronisk adgang til den samme medicinliste. Der vil dog stadig være behov for, at der regelmæssigt foretages medicingennemgang.

Opsøgende hjemmebesøg

Praktiserende læger kan ifølge overenskomsten udføre opsøgende hjemmebesøg hos skrøbelige ældre normalt over 75 år (ydelse 0121). Årlige opsøgende hjemmebesøg kan give en større kvalitet i behandlingen af patienten og er en mulighed for en helhedsvurdering af patienten såvel som en gennemgang af medicinen. Besøgene kan både tilbydes beboere på plejecentre og hjemmeboende skrøbelige ældre normalt over 75 år.

Forslag til systematik:

- Aftal, om det er plejepersonalet eller praksis der tager initiativ til besøgene. Som udgangspunkt er det praksis der tager initiativ. Patient/pårørende kan også anmode om et besøg
- Besøgene kan udføres efter forskellige systematikker:
  - Efter fødselsdagsmåned
  - Efter plejecenter - patienter på samme plejecenter kan besøges på en dag
  - Når en beboer flytter ind på plejecentret
  - Når der ordineres behandling fra egen læge til en hjemmeboende skrøbelig patient
- Der er gode erfaringer med at plejepersonale/pårørende er til stede ved besøget
- Plejepersonalet kan foretage blodtryksmålinger eller kliniske observationer op til besøget
- Nogle kommuner har en hjemmelaborant der kan tage blodprøver før besøget

Samarbejde efter udskrivelse

Nogle praksis har gode erfaringer med:

- At afsætte 1 time om ugen til opfølgning og koordination efter udskrivelse af "tunge" patienter (efter gældende §2-aftale - ydelse 4176 og 4676). Så er der altid tid til disse besøg af mere akut karakter
- At samarbejde om epikriser: Kommunen sender praksis en kopi af den medicinliste de har modtaget fra sygehuset. Sekretæren kontrollerer medicinen i epikrisen og kommunens medicinliste i forhold til medicinen i praksis eget system. Når FMK er fuldt implementeret vil alle parter have elektronisk adgang til den samme medicinliste

Løbende dialog mellem plejepersonale og praksis

Nogle praksis har gode erfaringer med:

- At afsætte fast tid til at en hjemmesygeplejerske/plejecenteransat besøger praksis og drøfter aktuelle problemstillinger om patienterne - efter samtykke fra disse. Dette sparer en række enkeltstående telefonopkald og der opstår en løbende dialog
- At praktiserende læge fast besøger plejecentret en gang om ugen, hvor også spørgsmål fra hjemmesygeplejen kan tages op

Samarbejde mellem almen praksis og apoteket

At mødes med hinanden giver en god dialog fremadrettet

Apotek og almen praksis er hyppigt i kontakt med hinanden, primært pr. telefon, i relation til patienternes medicinering og ekspedition af recepterne på apoteket. At få sat ansigt på hinanden og drøfte lokale samarbejdsmuligheder åbner mulighed for en relation der kan være givende for begge parter.

Forslag til måder at mødes på:

- Kommunale lægelaug
- En gruppe af praksissekretærer fra området besøger apoteket
- Møde mellem den enkelte praksis og apoteket - gerne med faste intervaller
- Apoteket besøger de lokale praksis i området

Inspiration til samarbejde

Daglig kommunikation

Aftalt lokalt, hvordan man kommunikerer i hverdagen (f.eks. elektronisk korrespondancemeddelelse/hemmeligt telefonnummer som apoteket kan bruge).

Tag en dialog om:

- Henvender apoteket sig altid når der er problemer med recepter fra praksis?
- Tilbage melding om recepternes kvalitet til praksis
- Farmakologi, lægemiddelformer og substitutionsmuligheder i forbindelse med medicingennemgang
- Redskaber til øget compliance
- Dosisdispensering - samarbejde om drift af ordningen

Elektronisk korrespondancemeddelelse

Samtlige lægesystemer kan sættes op til at sende og modtage elektroniske korrespondancemeddelelser til/fra apotekerne - og alle apoteker er også klar.

Det **anbefales**, at apoteker og praksis benytter sig af muligheden for at kommunikere via elektroniske korrespondancemeddelelser.

Oprydning i gamle recepter på receptserveren

På receptserveren kan der ligge flere reiterede recepter på samme lægemiddel til en patient.

Nogle af recepterne kan være op til 2 år gamle. Hvis der er ændret dosering eller hvis et lægemiddel er seponeret, kan det indebære en risiko for patienten, at "gamle" recepter stadig kan ekspederes.

En recept er gyldig i max 2 år. Herefter slettes den automatisk fra receptserveren.

Patientens og apotekets adgang til recepter

Patienten har selv adgang til at inaktivere recepter på Medicinprofilen ved brug af digital signatur. Patienten kan også spørge på apoteket, om de vil hjælpe med at få ryddet op i recepterne ved at de giver samtykke til apoteket.

Apoteket kan efter patientens ønske annullere eller inaktivere ikke-aktuelle ordinationer. Dette forudsætter, at patienten er helt sikker på hvilke ordinationer der sikrer den aktuelle lægemiddelbehandling.

Vejledning til annullering af ikke-aktuelle recepter

I forbindelse med lægens medicingennemgang - og forberedelse til brug af Fælles Medicinkort - **anbefales det**, at ordinationer, der ikke længere er aktuelle, bliver annulleret fra receptserveren via Medicinprofilen.

Vejledning til annullering af ikke-aktuelle recepter kan læses på VisInfoSyd - se under menupunktet "Lægemidler" (www.visinfosyd.dk/wm365098).

Tjek på inhalationen (TPI)

TPI er en sundhedsydelse som leveres af apotekerne og finansieres af Ministeriet for sundhed og forebyggelse. Apoteket tjekker, om patientens teknik ved anvendelse af inhalationsmedicin er korrekt. Ydelsen kan tilbydes patienter første gang de køber inhalationsmedicin med et nyt device, men også rutinerede brugere af inhalationsmedicin.

Der findes desuden Mobil TPI, hvor apoteket udfører ydelsen på f.eks. plejecentre eller i patientens hjem.

Lægen kan skrive TPI på patientens recept eller bede patienten spørge efter ydelsen på apoteket.

Medicintilskud

Apoteket har adgang til patienternes tilskudsstatus i det centrale tilskudsregister (CTR). Efter samtykke fra patienten kan lægen få oplysning om, hvorvidt borgerens CTR-saldo giver anledning til at ansøge om kronikertilskud. Lægen og dennes personale har selv adgang til patientens CTR-saldo via den elektroniske medicinprofil (PEM). Patienten kan også henvende sig på apoteket og få oplyst saldoen.

Region Syddanmark
Damhaven 12 . 7100 Vejle
Tlf. 7663 1000

regionsyddanmark.dk

11367 - Region Syddanmark - 11.2011

Henvendelse kan rettes til:

Lægemiddelteamet i Region Syddanmark

Lægemiddelkonsulent Merete Willemoes Nielsen

Merete.Willemoes.Nielsen@regionsyddanmark.dk

Telefon 7663 1408